

1.3.1. ECONOMISIREA ȘI INVESTIREA PE PIAȚA MONETARĂ. DEPOZITUL BANCAR

ECONOMISIREA reprezintă procesul de reținere din venituri a ceea ce rămâne după consum. Diferența dintre venituri și consum o constituie economiile. Acestea sunt sumele de bani care rămân la dispoziția menajelor după consum. Problema păstrării în siguranță a economiilor apare față de: 1) amenințări extraeconomice (furturi, calamități); 2) factori economici (deprecierea banilor provocată de inflație, schimbarea banilor (punerea în circulație de bancnote și monede noi, modificare de valoare, denominare etc. – situații în care banii își pierd valabilitatea, sunt scoși din circulație, locul lor fiind luat de bani noi).

Alternative de investire a economiilor:

- investiții pe piața financiar-bancară;
- investiții pe piața imobiliară;
- investiții în bijuterii;
- investiții în obiecte de valoare, obiecte de artă.

DEPOZITUL BANCAR este instrument de păstrare a economiilor în siguranță pentru persoane și aducător de dobândă. Tipuri de depozite bancare:

- depuneri la termen cu ridicare periodică a dobânzii (se calculează ca dobândă simplă $D = C \cdot d \cdot n$);
- depuneri cu capitalizare (se calculează ca dobândă compusă $D = C(1+d)^n$, aduc un câștig mai mare, dar presupun ca dobânda să nu fie ridicată o perioadă determinată conform angajamentului contractual).

Venitul obținut din depozitele bancare este dobânda. În funcție de modul cum s-a realizat depozitul bancar poate aduce un venit mai mare sau mai mic.

Scopul principal al depozitului bancar este de a feri economiile de depreciere. Pentru aceasta este necesar ca rata dobânzii la depozite să fie mai mare decât rata inflației. În plus, fiind o formă de venit, dobânda se impozitează. Exemplu: anul 2006: rata dobânzii pentru depozite în ron 6,25% – 7%, rata inflației 3,9%. cota de impozitare a veniturilor la nivelul economiei 16%.

1.3.2. INVESTIREA PE PIAȚA DE CAPITAL A RESURSELOR

Persoanele fizice care au reușit să economisească sume satisfăcătoare pot accede la alternative și câștiguri financiare diversificate.

BURSA DE VALORI tranzacționează valori mobiliare, iar investiția în acestea este mult mai riscantă. Decizia de a investi la Bursă trebuie precedată de o analiză a bugetului propriu.

La Bursa de Valori București (BVB) poate tranzacționa orice investitor, român sau străin. Unui investitor nou i se cer drept condiții elementare ca aranjamentele sale financiare curente să fie acoperite și, în același timp, să existe resurse pentru eventualele cheltuieli. Aceasta presupune o analiză a bugetului personal și de familie făcută de noul investitor.

La Bursă nu se poate participa la tranzacții în mod direct. Orice investitor trebuie să fie clientul unei Societăți de Servicii de Investiții Financiare (SSIF), numită și companie de brokeraj, care să fie membră a Asociației Bursei. Pe piața actuală din România sunt acreditate aproximativ 30 de companii de brokeraj, prin intermediul cărora se desfășoară toate tranzacțiile de la Bursă.

Analiza în vederea diminuării riscului de pierdere presupune: # întocmirea unei liste cu veniturile familiei; # elaborarea unui buget lunar care să estimeze principalele cheltuieli cu: locuința, alimentația, transportul, educația copiilor, vestimentația, sănătatea etc. și verificarea acestuia pentru a vedea dacă se dovedește un buget realist; # elaborarea unui buget anual, care să cuprindă veniturile certe, o medie a cheltuielilor, iar diferența dintre acestea sunt economiile ce pot fi investite; # estimarea un prag maxim al pierderilor financiare care pot fi suportate și lichiditățile necesare; # stabilirea unei structuri a investițiilor (fără a ne asuma riscurile maxime, investițiile riscante sunt de regulă accesibile și profitabile pentru investitorii cu experiență) # consultarea unui financiar și elaborarea unui portofoliu de investiții.

Variante de investire pe piața de capital:

1. cumpărarea de acțiuni nou emise de către o societate listată la Bursă sau ale cărei acțiuni sunt listate la BVB sau acțiunile unei companii care intenționează să înscrie la cota BVB acțiunile emise. În aceste condiții, societatea respectivă are obligația de a face cunoscute toate condițiile de vânzare ale acțiunilor printr-o campanie de ofertă publică. Conform legii anunțul trebuie să fie făcut în cel puțin un ziar de circulație națională.
2. cumpărarea de acțiuni care se tranzacționează deja la Bursă. Aici Societățile de Servicii de Investiții Financiare membre ale Asociației Bursei sunt cele care vând și cumpără acțiuni în numele clienților proprii.

* Investirea pe piața de capital este intermediată **societăți de brokeraj** (societății de servicii de investiții financiare – **SSIF**) care percep comisioane pentru serviciile respective, constituirea unui portofoliu adecvat decizie de a investi pe termen scurt sau pe termen lung. Societatea care se ocupă de serviciile de investiții financiare va deschide în sistemul de registru al BVB un cont individual în numele noului său client, în care va fi menținut portofoliul și în care SSIF va opera în funcție de cerințele clientului. Comisionul perceput de o SSIF este de regulă stabilit în urma negocierii cu investitorul (de obicei el nu depășește 8%). Lista societăților de brokeraj este autorizată de Comisia Națională a Valorilor Mobiliare (CNVM).

**Rolul informării: - cunoașterea fluctuațiilor ratei dobânzii; - cunoașterea produselor bancare; - fluctuații la bursă; - cotarea la bursă, fie pe piața bursieră (BVB), fie pe piața extra-bursieră.

Alte instrumente, **investirea pe piața imobiliară** sau **investirea în obiecte de valoare** (eventual, obiecte de artă). Piața imobiliară din România (2003)= a avut o creștere relativ lentă, de maximum 5% pe an. Din cauza lipsei de spațiu locativ și a apariției creditelor ipotecare / imobiliare, începând cu anul 2003 s-a produs o explozie a prețurilor, înregistrându-se creșteri de peste 50% anual. o creștere deosebită a avut-o segmentul de lux, complexe de vile în zonele rezidențiale. Zona de nord a Bucureștiului este căutată pentru segmentul civil/comercial, iar cea de sud-est pentru segmentul industrial. În aceste condiții, investițiile în imobiliare s-au dovedit extrem de profitabile în ultimii ani.

Aplicații

1. Culegeți informații de la patru bănci comerciale diferite cu privire la ofertele lor referitoare la condițiile de creare a depozitelor bancare. Decideți cu care bancă ar fi mai profitabil pentru voi să colaborați. Argumentați hotărârea luată.

2. Presupunând că dispuneți de o sumă de 5.000 u.m. pe care doriți să o folosiți pentru a o investi. Care este opțiunea pe care o faceți, folosind drept criterii: intervalul de timp în care doriți să recuperați banii, riscul plasamentului, câștigul? Prezentați opțiunea voastră însoțită de argumente.